

Ik had een vader

Eerste druk, augustus 2012

© 2012 Freddy Ruys

Correctors: Mieke Ruys, Freddy Ruys

Omslagfoto: Bisschoppelijk kasteel Belsele

ISBN: 978-90-484-2560-0

NUR: 334

Uitgever: Free Musketeers, Zoetermeer

www.freemusketeers.nl

Hoewel aan de totstandkoming van deze uitgave de uiterste zorg is besteed, aanvaarden de auteur en uitgever geen aansprakelijkheid voor eventuele fouten en onvolkomenheden, noch voor de directe of indirecte gevolgen hiervan.

Niets uit deze uitgave mag zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever worden openbaar gemaakt of verveelvoudigd, waaronder begrepen het reproduceren door middel van druk, offset, fotokopie of microfilm of in enige digitale, elektronische, optische of andere vorm of (en dit geldt zonodig in aanvulling op het auteursrecht) het reproduceren (I) ten behoeve van een onderneming, organisatie of instelling of (II) voor eigen oefening, studie of gebruik welk(e) niet strikt privé van aard is.

IK HAD
EEN VADER

FREDDY
RUIJS

De in dit verhaal voorkomende personages en situaties zijn fictieve personen en omstandigheden. Iedere mogelijke overeenkomst met een bestaand persoon of een herkenbare situatie is louter toevallig en dient als dusdanig te worden gezien.

Deel één;

Frederick

Stamboom Leopold Vermeulen + Maria Imelda Sanders

Albert Vermeulen

9.4.1883-21.08.1909

+ **Miranda Verdonck**

10.1.1893-23.1.1933

I

Hein Verdonck

1.3.1910-8.8.1969

Frederick Vermeulen

13.8.1888-23.5.1975

+ **Mathilde Noens**

23.4.1911-27.3.1948

I

Josefina Vermeulen

10.9.1932

Robert Vermeulen + Vera De Ruyte

08.11.1933

13.6.1935

I

Mark

Susy

Marijke

13.6.1962

13.6.1964

18.9.1967

Philomena

23.6.1935

Hilaire

9.7.1942-1.1.1975

Victorine + Patrick Van Hove

7.8.1945

16.4.1941

I

Lena

10.1.1962

*Als de nacht de dag heeft ingehaald,
en duisternis het licht van de dag verdrijft,
wordt het heden ingeruild voor het verleden,
een verleden dat eindeloos schijnt te groeien,
en zo stap voor stap bouwt,
aan de geschiedenis van een mens.*

Frederick Vermeulen. Als ik bij zijn grafzerk sta, kijk naar het sepiakleurige, ovale fotootje van de man die eens mijn vader was, de man met trotse blik, strakke, verbeterde mond en fikse stoere houding, dan zie ik hem in mijn gedachten weer tot leven komen. De man waarnaar we als kind met een bang hart naar opkeken, niet dat hij een slechte vader was, maar hij was bijzonder veeleisend. Hij nam geen genoegen met halfwerk, goed kon altijd nog beter en aan opgevers had hij een hekel.

Wie was deze man? Lang had ik er geen idee van. Ik wist dat hij zich had opgewerkt om te bereiken wat hij heeft tot stand heeft gebracht en zich daar moeite noch inspanning voor spaarde. Dat zijn levenspad niet altijd met rozen was bezaaid is zeker, maar door zijn geslotenheid wisten we weinig over zijn verleden, over zijn weg die hij bewandelde naar succes als zakenman en nog minder over zijn houding als echtgenoot en partner in zijn korte huwelijksleven.

Toen ik hem op zijn ziekbed verzorgde, leerde ik hem pas beter kennen. Wat ik al vermoedde, of eerder hoorde vertellen, van mijn grootouders, van mensen uit zijn omgeving of van mijn oudere broers en zusters, werd me dan pas duidelijker en wierp een beter licht op het leven van mijn vader en over de mens die hij was.

Soms is een mens nogal vlug geneigd om te oordelen, bekijkt men iets of iemand te oppervlakkig en geeft men commentaar zonder gegronde kennis. Eens men iemand echt kent kan men oordelen en doorgaans kleurt dan zijn persoonlijkheid zo veel warmer dan men vermoedde.

Toen ik aan dit levensverhaal van mijn vader Frederick begon te schrijven, aan het samenbrengen van al de gegevens, luisterde naar wat anderen over hem en zijn werk wisten te vertellen, toen ik stukje bij beetje zijn leven kon reconstrueren, waarbij ik ook van hemzelf bepaalde passages kon lospeuteren, leerde ik uiteindelijk een andere man kennen als deze

voor wie ik mijn vader steeds heb gehouden. Er kwam warmte en genegenheid in plaats van de kilte die ik voor hem voelde en nu, veel te laat, ben ik van hem gaan houden en ben hem gaan waarderen.

Dat zijn leven, en dat van diegenen die hem omringden, de moeite waard zijn om te lezen mag dit boek bewijzen. Het is geen zoet verhaal om iemand in een fluwelen daglicht te plaatsen, maar een verhaal van realiteit in een wereld die soms hard en meedogenloos toeslaat.

-I-

Wat je zeker niet van de jonge Frederick kon zeggen was, dat het hem aan ambitie ontbrak. Als kind al was hij een wijze en leerzame knaap geweest die door zijn onderwijzers geprezen werd en aangemoedigd om zo voort te doen. Voor zijn vader kwam dat goed uit en hij liet zijn jongste zijn gang gaan zolang deze hem maar niet te veel voor de voeten liep. Hij zag hem al geplaatst in een of ander geestelijk leven als priester, kloosterling of missionaris.

Voor de grootste herenboer uit de streek was dit troetelkind van zijn vrouw er een teveel. De jongen zat voortdurend met zijn neus in de boeken en als hij al eens gevraagd werd om mee te helpen op de akkers, had je aan hem meer last dan hulp. Voor zijn vader telde enkel Albert, de oudere broer van Frederick, die zijn vader zou opvolgen als baas van de boerderij en dus kon de jonge Frederick er maar best voor zorgen dat hij een goede opleiding kreeg om zo zijn weg in het leven te vinden.

In zijn moeder had de jongen een ferme bondgenoot. Hij was haar oogappel. De liefde die ze aan haar twee andere mannen in huis niet kwijt raakte, stortte ze overvloedig uit over haar jongste, waarin ze zichzelf meer herkende dan in haar oudste zoon, die meer een afspiegeling leek van haar man. Als dochter van een advocaat met eigen kantoor, die spijtig genoeg veel te jong stierf, had ze een goede opleiding genoten en met veel trots vertelde ze haar zoon dikwijls over haar wijze en gerespecteerde vader. Ze praatte dikwijls over het voorname

en rijke leven dat ze hadden geleid, totdat hij ziek werd en kort daarna stierf waarop ze het huis, waar ze haar jeugd had beleefd, moesten verkopen en verhuisden naar dit dorp hier waar ze Leopold, Frederick zijn vader leerde kennen en met hem was getrouwd.

Door al die verhalen over zijn grootvader die hij nooit had gekend, was er in Frederick een plan gerijpt. Na zijn lagere school te hebben doorlopen hier in het dorp, was hij naar het klein seminarie in Sint-Niklaas getrokken en had er met grote onderscheiding de Latijnse doorlopen. Nu moest hij aan zijn vader zijn verdere studiekeuze voorleggen en hij wist dat hij vanuit deze hoek niet op veel medewerking moest rekenen. Zijn vader had hem altijd smalend “onze pastoor” genoemd, verwijzend naar zijn Latijnse lessen. Hij had zijn moeder deelgenoot gemaakt van zijn plan en aan haar had hij zeker een medestander maar of zij gewicht in de schaal kon werpen tegenover de heerser die zijn vader was, was maar zeer de vraag. Toch was Frederick klaar voor de strijd en wachtte hij het gepaste moment af om zijn voornemen aan zijn vader voor te leggen.

Dat moment kwam op een zondagmiddag op het eind van augustus. De oogst was binnen en het zware werk op de akkers kende een rustpauze. Om de aardappels en bieten te rooien was het nog te vroeg en het werk in de rapen die na de rogge, tarwe en haver was gezaaid konden gemakkelijk door het werkvolk tijdens de week geklaard worden. De drukte van de oogstdagen waarbij elke kracht en elke moment dat de weergoden het toelieten, ten volle benut werden, zondag of weekdag al om het even, dat was weer achter de rug. De zondag werd weer van oudsher een rustdag, waarbij de boer opgekleed naar de Hoogmis ging en daarna een kaartje ging leggen met de andere boeren in “De Oude Zwaan”. De knechten en de meiden kregen, na het melken en het voederen vrijaf tot er ’s avonds weerom moest gezorgd worden voor de beesten en de koeien moesten worden gemolken.

Op zondag werd het middageten nu terug opgediend in de schone plaats en moest de familie niet langer mee aanzitten, samen met de knechten en meiden, in de keuken aan de lange tafel op de banken waar ze haastig en in ploegen de havermoutpap met grijs brood aten, of gekookte aardappels aten overgoten met speksaus met plakken ge-

bakken spek. Neen, nu ging alles minder gehaast zijn gang, gaven ze zichzelf de tijd om van soep, aardappelen met boontjes of wortelen met een sappig stukje vlees erbij, te genieten en daarna wat te verpozen in een gemakkelijke stoel. De Boer vulde dan gewoonlijk zijn boeken wat bij, las wat in de krant of, als hij wat veel op had na de kaartpartij, ving hij een uiltje. De boerin kwam na de afwas erbij zitten, probeerde een praatje te slaan met haar man of haar zoons terwijl ze haar handen bezig hield met wat verstelwerk aan sokken of een kledingstuk.

Albert bleef gewoonlijk niet lang talmen. Na het middageten trok hij naar zijn vrienden, andere jonge boerenzonen, die gezamenlijk de kermissen in de buurt afdeden, op zoek naar vertier en met de bedoeling een ferme boerendochter te ontmoeten teneinde het gangbare leven verder te zetten, zoals ook hun ouders, en die hun ouders, hen hadden voorgedaan. Ook die dag was hij vlug weg. Nu er op vele plaatsen oogstfeesten werden gevierd, was het voor de jonge mannen een opgetogen tijd.

Die middag had de boer zijn boeken zitten bijwerken en zag er tevreden uit. De oogst was goed verlopen en de opbrengst leek goed mee te vallen. Het was met een tevreden zucht dat hij zijn boek sloot en weglegde.

‘En?’ vroeg de boerin.

‘Wat en?’ repliceerde de boer schijnbaar verbaasd.

‘Ge weet wel wat ik bedoel, ge zit toch niet met dat boek bezig zonder reden,’ antwoordde de boerin zonder van haar verstelwerk op te zien.

De boer keek haar even aan met een onwillige uitdrukking op zijn gezicht, haalde dan zijn schouders op en zuchtte onverschillig: ‘Wees gerust, we zullen wel verder kunnen.’

De boerin lei nu haar verstelwerk neer, keek haar man aan en met een ernstig gezicht begon ze: ‘Boer, welke cijfers je daar allemaal bijhoudt dat weet ik niet, en dat hoeft ook niet. Ik weet dat je het goed doet, maar het wordt tijd dat we ook eens aan de toekomst denken. Onze toekomst en die van onze twee jongens en daar wil ik het wel eens over hebben.’